

Prawa i obowiązki pracodawcy w sprawach chorób zawodowych występujących w zakładach pracy

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Warszawie

Opracowały: Dobrosława Wrońska-Szaj, Anna Kret
Oddział Nadzoru Higieny Pracy
12.12.2023 r.

Podstawy prawne

- ❑ **Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy** (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1465)
- ❑ **Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn.zm.)
- ❑ **Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej** (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 338 z późn.zm.)
- ❑ **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych** (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1836 z późn.zm.)
- ❑ **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób** (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1379 z późn. zm.)

Definicja choroby zawodowej

Zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy:

Art. 235¹ [Definicja choroby zawodowej]

- Za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezsownie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych "narażeniem zawodowym".

Art. 235² [Rozpoznanie choroby zawodowej]

- Rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika może nastąpić w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym albo po zakończeniu pracy w takim narażeniu, pod warunkiem wystąpienia udokumentowanych objawów chorobowych w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych.

Definicja choroby zawodowej

Według orzecznictwa sądowego, konstrukcja **art. 235¹ i 235² Kodeksu pracy** przemawia za tym, że w przypadku pozytywnego ustalenia, iż stwierdzona u pracownika choroba jest wymieniona w wykazie chorób zawodowych, a jednocześnie ocena warunków pracy pozwala stwierdzić bezsownie lub z wysokim prawdopodobieństwem, iż praca była wykonywana w warunkach narażających na powstanie choroby zawodowej, to **istnieje domniemanie związku przyczynowego między chorobą zawodową a warunkami narażającymi na jej powstanie.** (por. wyrok NSA z dnia 05.05.2023 r., sygn. akt II OSK 1301/20; wyrok NSA z dnia 09.01.2007 r., sygn. akt II OSK 1039/06)

Innymi słowy, **choroba zawodowa jest pojęciem prawnym oznaczającym zachorowanie, które pozostaje w związku przyczynowym z wykonywaną pracą** – rodzajem, charakterem, warunkami jej wykonywania, i z tego powodu choroby zawodowe są przewidywalne, a owe przewidywalne uszkodzenia zdrowia zostały ujęte w wykazie chorób zawodowych. (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 28.02.2023 r., sygn. akt III SA/Kr 1841/22; wyrok WSA w Łodzi z dnia 09.08.2017 r., sygn. akt III SA/Łd 512/17; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 20.06.2016 r., sygn. akt IV SA/GI 181/16)

Definicja choroby zawodowej

- ❑ Według orzecznictwa sądowego, „**wysokie prawdopodobieństwo**”, o którym mowa w przywołanej definicji, **nie odnosi się do zakładu pracy, jako pracodawcy. Odnosi się natomiast do zakładu pracy jako środowiska, w którym znajdują się czynniki zagrażające zdrowiu pracownika.**
- ❑ Istotą sprawy o rozpoznanie choroby zawodowej jest **potwierdzenie, iż dane schorzenie ma swoje źródło w szkodliwych czynnikach występujących w środowisku pracy**, a nie udowodnianie, że praca u konkretnego pracodawcy i w danym okresie czasu, spowodowała chorobę zawodową.
- ❑ Jednocześnie organy inspekcji sanitarnej nie mogą odstąpić od badania środowiska pracy pracownika, czyli **nie mogą odstąpić od wskazania zakładu pracy, bowiem bez zakładu pracy nie istnieje środowisko pracy.** Wskazanie to należy jednak odczytywać wyłącznie jako **wskazanie zakładu, w którym występowały czynniki mogące spowodować skutki zdrowotne**, nie zaś wskazanie zakładu, w którym doszło do powstania choroby u pracownika.
- ❑ Tym samym **rozpoznanie choroby odpowiadającej właściwej pozycji wykazu chorób zawodowych i występowania czynnika szkodliwego dla zdrowia w środowisku pracy jest wystarczające dla odwołania się do przesłanki „wysokiego prawdopodobieństwa”**, o której mowa w art. 235¹ Kodeksu pracy.

Wykaz chorób zawodowych

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych stanowi „Wykaz chorób zawodowych wraz z okresem, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym”.

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
1. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku zatruc ostrych - 3 dni • w przypadku zatruc przewlekłych - w zależności od rodzaju substancji
2. Gorączka metaliczna	<ul style="list-style-type: none"> • 3 dni
3. Pylice płuc: <ol style="list-style-type: none"> 1) pylica krzemowa 2) pylica górników kopalń węgla 3) pylico-gruźlica 4) pylica spawaczy 5) pylica azbestowa oraz pozostałe pylice krzemianowe 6) pylica talkowa 7) pylica grafitowa 8) pylice wywoływane pyłami metali 	<ul style="list-style-type: none"> • nie można określić

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
4. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozległe zgrubienia opłucnej 2) rozległe blaszki opłucnej lub osierdzia 3) wysięk opłucnowy 	<ul style="list-style-type: none"> • nie można określić • nie można określić • 3 lata
5. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacyjnej płuc ze stosunkiem procentowym natężonej objętości wydechowej pierwszosekundowej (FEV1) do pojemności życiowej (VC) wynoszącym 0,7 po leku rozszerzającym oskrzela	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
6. Astma oskrzelowa	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
7. Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych: <ol style="list-style-type: none"> 1) postać ostra i podostra 2) postać przewlekła 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok • 3 lata
8. Ostre uogólnione reakcje alergiczne	<ul style="list-style-type: none"> • 1 dzień
9. Byssinoza	<ul style="list-style-type: none"> • 7 dni
10. Beryloza	<ul style="list-style-type: none"> • nie można określić
11. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych	<ul style="list-style-type: none"> • nie można określić

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
12. Alergiczny nieżyt nosa	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
13. Zapalenie obrzkowe krtani o podłożu alergicznym	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
14. Przedziurawienie przegrody nosa wywołane substancjami o działaniu żrącym lub drażniącym	<ul style="list-style-type: none"> • 2 lata
15. Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: 1) guzki głosowe twarde 2) wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych 3) niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	<ul style="list-style-type: none"> • 2 lata
16. Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego: 1) ostra choroba popromienna uogólniona po napromieniowaniu całego ciała lub przeważającej jego części 2) ostra choroba popromienna o charakterze zmian zapalnych lub zapalno-martwiczych skóry i tkanki podskórnej 3) przewlekłe popromienne zapalenie skóry 4) przewlekłe uszkodzenie szpiku kostnego 5) zaćma popromienna	<ul style="list-style-type: none"> • 2 miesiące • 1 miesiąc • nie można określić • nie można określić • 10 lat

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
<p>17. Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rak płuca, rak oskrzela 2) międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej 3) nowotwór układu krwiotwórczego 4) nowotwór skóry 5) nowotwór pęcherza moczowego 6) nowotwór wątroby 7) rak krtani 8) nowotwór nosa i zatok przynosowych 9) nowotwory wywołane działaniem promieniowania jonizującego z prawdopodobieństwem indukcji przekraczającym 10% 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualnie, w zależności od okresu latencji nowotworu • indywidualnie, po oszacowaniu ryzyka
<p>18. Choroby skóry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) alergiczne kontaktowe zapalenie skóry 2) kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia 3) trądzik olejowy, smarowy lub chlorowy o rozległym charakterze 4) drożdżakowe zapalenie skóry rąk u osób pracujących w warunkach sprzyjających rozwojowi drożdżaków chorobotwórczych 5) grzybice skóry u osób stykających się z materiałem biologicznym pochodzącym od zwierząt 6) pokrzywka kontaktowa 7) fotodermatozy zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 lata • 1 miesiąc • 1 miesiąc • 1 miesiąc • 1 miesiąc • 2 miesiące • 2 lata

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
<p>19. Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki 2) przewlekłe zapalenie kaletki maziowej 3) przewlekłe uszkodzenie łąkotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej 4) przewlekłe zapalenie okołostawowe barku 5) przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej 6) zmęczeniowe złamanie kości 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
<p>20. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zespół cieśni w obrębie nadgarstka 2) zespół rowka nerwu łokciowego 3) zespół kanału de Guyona 4) uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego u osób wykonujących pracę w pozycji kucznej 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok
<p>21. Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 lata

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
22. Zespół wibracyjny: <ol style="list-style-type: none"> 1) postać naczyniowo-nerwowa 2) postać kostno-stawowa 3) postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok • 3 lata • 3 lata
23. Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego: <ol style="list-style-type: none"> 1) choroba dekompresyjna 2) urazy ciśnieniowe 3) następstwa oddychania mieszaninami gazowymi pod zwiększonym ciśnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 lat • 3 dni • 3 dni
24. Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia: <ol style="list-style-type: none"> 1) udar cieplny albo jego następstwa 2) wyczerpanie cieplne albo jego następstwa 3) odmroziwy 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok

Wykaz chorób zawodowych

Choroby zawodowe	Okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym
<p>25. Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) alergiczne zapalenie spojówek 2) ostre zapalenie spojówek wywołane promieniowaniem nadfioletowym 3) epidemiczne wirusowe zapalenie spojówek lub rogówki 4) zwyrodnienie rogówki wywołane czynnikami drażniącymi 5) zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego 6) centralne zmiany zwyrodnieniowe siatkówki i naczyńki wywołane krótkofalowym promieniowaniem podczerwonym lub promieniowaniem widzialnym z obszaru widma niebieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rok • 3 dni • 1 rok • 3 lata • 10 lat • 3 lata
<p>26. Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nie można określić

Sposób i tryb postępowania dotyczący zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych

Etapy postępowania w sprawie choroby zawodowej:

- zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej;
- wszczęcie postępowania;
- ocena narażenia zawodowego;
- wydanie orzeczenia lekarskiego;
- wydanie decyzji administracyjnej w sprawie choroby zawodowej;
- ewentualny tryb odwoławczy;
- karta stwierdzenia choroby zawodowej.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej

Art. 235 Kodeksu pracy [Obligatoryjne zgłoszenie przypadku choroby zawodowej]

§ 1. **Pracodawca** jest obowiązany niezwłocznie zgłosić właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu i właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy każdy przypadek podejrzenia choroby zawodowej.

§ 2. Obowiązek, o którym mowa w § 1, dotyczy także **lekarza podmiotu właściwego do rozpoznania choroby zawodowej**, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 6 k.p.

§ 2¹. W każdym przypadku podejrzenia choroby zawodowej:

1) lekarz,

2) lekarz dentysta, który podczas wykonywania zawodu powziął takie podejrzenie u pacjenta,

– kieruje na badania w celu wydania orzeczenia o rozpoznaniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej rozpoznania.

Skierowanie na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej

Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób:

Skierowanie na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej wydawane przez lekarza lub lekarza dentystę powinno zawierać:

- dane identyfikacyjne osoby badanej** (imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL albo datę i miejsce urodzenia, jeżeli numer PESEL nie został nadany);
- dane identyfikacyjne podmiotu kierującego na badanie** (nazwę, adres);
- nazwę choroby zawodowej**, której dotyczy podejrzenie, i jej numer pozycji w wykazie chorób zawodowych określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy;
- podpis i pieczęć lekarza** albo oznaczenie i podpis lekarza kierującego na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

Skierowanie wysyłane jest do jednostki orzeczniczej I stopnia.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej

Art. 235 § 2² Kodeksu pracy [Obligatoryjne zgłoszenie przypadku choroby zawodowej]

Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej może również dokonać **pracownik lub były pracownik**, który podejrzewa, że występujące u niego objawy mogą wskazywać na taką chorobę, przy czym pracownik aktualnie zatrudniony zgłasza podejrzenie za pośrednictwem lekarza sprawującego nad nim profilaktyczną opiekę zdrowotną.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, podejrzenie choroby zawodowej zgłasza się:

- 1) **właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu,**
- 2) **właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy,**

– których właściwość ustala się według miejsca, w którym praca jest lub była wykonywana przez pracownika, gdy dokumentacja dotycząca narażenia zawodowego jest gromadzona w tym miejscu, a w przypadku braku takiej możliwości – według miejsca, na terenie którego było ostatnie narażenie zawodowe.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, zgłoszenia dokonuje się niezwłocznie na formularzu określonym w [załączniku nr 1](#) do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób.

W przypadku choroby zawodowej o ostrym przebiegu lub podejrzenia, że choroba zawodowa była przyczyną śmierci pracownika – dodatkowo w formie telefonicznej.

Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej - wzór

.....
(nazwa i adres podmiotu zgłaszającego podejrzenie *choroby zawodowej**)

- 1) Państwowy Powiatowy/Graniczny/Wojewódzki Inspektor Sanitarny,
Państwowy Inspektor Sanitarny, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20
ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz.
338 z późn.zm.),
Komendant/Inspektor Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej**)
w
- 2) Okręgowy Inspektor Pracy w

Zgłoszenie podejrzenia *choroby zawodowej*

1. Imię i nazwisko.....
2. Data i miejsce urodzenia.....
3. Adres zamieszkania.....
4. Numer ewidencyjny PESEL, o ile posiada.....
5. Aktualna sytuacja zawodowa: pracownik/emeryt/rencista/bezrobotny***)
Inna forma wykonywania pracy.....
6. Aktualny pracodawca (dotyczy pracownika)
Pełna nazwa.....
Adres.....
Numer identyfikacyjny REGON.....

7. Miejsce zatrudnienia lub wykonywania pracy, w którym wystąpiło narażenie zawodowe
będące powodem zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej

Pełna nazwa

Adres

Numer identyfikacyjny REGON

8. Stanowisko i rodzaj pracy

9. Pełna nazwa choroby zawodowej, której dotyczy zgłoszenie

10. Pozycja w wykazie chorób zawodowych określonym w przepisach w sprawie chorób
zawodowych, wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca
1974 r. - Kodeks pracy

11. Czynniki narażenia zawodowego, które wskazuje się jako przyczynę choroby zawodowej

12. Okres narażenia zawodowego na czynniki, które wskazuje się jako przyczynę choroby
zawodowej

13. Uzasadnienie podejrzenia choroby zawodowej

Data

(imię i nazwisko osoby zgłaszającej podejrzenie choroby zawodowej)

*)W przypadku pracownika lub byłego pracownika należy podać imię i nazwisko.

**) Podkreślić nazwę właściwego inspektora sanitarnego, któremu zgłasza się podejrzenie
choroby zawodowej.

***) Niepotrzebne skreślić.

Wszczęcie postępowania

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, właściwy państwowy inspektor sanitarny, który otrzymał zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej, wszczyna postępowanie.

W przypadku gdy zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej jest w sposób oczywisty bezzasadne, właściwy państwowy inspektor sanitarny, który otrzymał zgłoszenie, wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

Wszczęcie postępowania

Na podstawie art. 61 § 3 i § 4 k.p.a., datą wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie podejrzenia choroby zawodowej jest dzień doręczenia „Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej”.

Właściwy państwowy inspektor sanitarny **zawiadamia o wszczęciu postępowania administracyjnego, wszystkie osoby będące stronami w sprawie.**

Wszczęcie postępowania

Zgodnie z art. 10 § 1 i art. 73 § 1 k.p.a., strona postępowania **ma prawo brania czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu**, udzielania niezbędnych wyjaśnień oraz składania dokumentów dotyczących przebiegu i warunków pracy, za pośrednictwem poczty lub osobiście. **Przed wydaniem decyzji, strony mogą wypowiedzieć się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.**

Według art. 41 k.p.a., w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy **mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swojego adresu, w tym adresu elektronicznego**. W razie zaniedbania tego obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

Ocena narażenia zawodowego

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, **właściwy państwowy inspektor sanitarny przeprowadza ocenę narażenia zawodowego oraz sporządza kartę oceny narażenia zawodowego**, którą przekazuje do jednostki orzeczniczej I stopnia (w niektórych przypadkach wraz ze skierowaniem na badania, według załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób).

Przeprowadzenie oceny narażenia zawodowego jest jednym z etapów postępowania w sprawie choroby zawodowej. W ramach gromadzenia materiału dowodowego niezbędnego do opracowania karty oceny narażenia zawodowego, **właściwy państwowy inspektor sanitarny ma prawo żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób, a także żądania okazania dokumentów i udostępniania wszelkich danych**, zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ocena narażenia zawodowego

Zgodnie z § 4 ust. 1a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, **właściwy państwowy inspektor sanitarny sporządza ocenę narażenia zawodowego na formularzu „Karty oceny narażenia zawodowego”** określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób:

przy wykorzystaniu dokumentacji gromadzonej (zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298¹ k.p.) przez pracodawców i jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

a jeżeli postępowanie dotyczy aktualnego zatrudnienia, w przypadku wątpliwości dotyczącej zgromadzonej dokumentacji:

na podstawie oceny przeprowadzonej bezpośrednio u pracodawcy z uwzględnieniem oceny ryzyka zawodowego,

oraz ewentualnej wizytacji stanowiska pracy.

Ocena narażenia zawodowego

Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, narażenie zawodowe podlega ocenie, przy dokonywaniu której uwzględnia się w odniesieniu do:

- 1) czynników chemicznych i fizycznych** – rodzaj czynnika, wartość stężeń lub natężeń i średni czas narażenia zawodowego;
- 2) czynników biologicznych** – rodzaj czynnika, ustalenie kontaktu, okresu utajenia oraz stwierdzenie mechanizmu działania lub drogi szerzenia się czynnika, bez konieczności określenia stężenia tego czynnika;
- 3) czynników o działaniu uczulającym (alergenów)** – rodzaj czynnika i stwierdzenie kontaktu z takim czynnikiem w czasie pracy, jeżeli występował on w środowisku pracy, narzędziach pracy, surowcach, półproduktach lub gotowych wyrobach, bez konieczności określania stężenia tego czynnika;
- 4) czynników o działaniu rakotwórczym** – substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym określone w przepisach wydanych na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz pierwotną lokalizację nowotworu i okres latencji;
- 5) sposobu wykonywania pracy** – określenie stopnia obciążenia wysiłkiem fizycznym oraz chronometraż czynności, które mogą powodować nadmierne obciążenie odpowiednich narządów lub układów organizmu ludzkiego.

Ocena narażenia zawodowego

– karta oceny narażenia zawodowego (wzór)

.....
 (nazwa i adres podmiotu sporządzającego kartę)

Karta oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej

Postępowanie przeprowadzone w dniu r. w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej u osoby:

1. **Imię i nazwisko**
2. **Data i miejsce urodzenia**
3. **Numer ewidencyjny PESEL**, o ile posiada
4. **Adres zamieszkania**
5. **Aktualna sytuacja zawodowa**: pracownik/emeryt/rencista/bezrobotny^{*)}
 Inna forma wykonywania pracy
6. **Aktualny pracodawca** (dotyczy pracownika)
 Pełna nazwa
- Adres
- Numer identyfikacyjny REGON
7. **Pełna nazwa choroby zawodowej, której dotyczy postępowanie**
- Pozycja w wykazie chorób zawodowych określonym w przepisach w sprawie chorób zawodowych, wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy
8. **Kto zgłosił podejrzenie choroby zawodowej**
9. **Wywiad zawodowy**^{**)}

Okresy zatrudnienia od- do	Stanowisko pracy	Pracodawca	Charakterystyka narażenia (czynniki szkodliwe/uciążliwe)	Dane o narażeniu (wyniki pomiarów)

10. Miejsce zatrudnienia lub wykonywania pracy, z którym wiąże się podejrzenie choroby zawodowej będące powodem zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej

Pełna nazwa

Adres

Numer identyfikacyjny REGON

11. Stanowisko pracy, wydział, oddział

12. Charakterystyka wykonywanej pracy (rodzaj wykonywanych czynności)

13. Czynniki, które wskazuje się jako przyczynę choroby zawodowej

Nazwa czynnika (czynników)

Wyniki badań oraz pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy w okresie zatrudnienia pracownika (z datą pomiarów lub najczęściej stwierdzone; jeżeli podejrzenie dotyczy choroby wywołanej czynnikami biologicznymi, uczulającymi lub rakotwórczymi, należy podać dane, o których mowa w przepisach w sprawie chorób zawodowych, wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy)

.....

Ocena narażenia zawodowego

– karta oceny narażenia zawodowego (wzór)

14. Sposób wykonywania pracy^{***)}

a) rodzaj, zakres i stopień obciążenia czynnościami, które mogły powodować nadmierne obciążenie (uwzględnić odpowiednio: układ ruchu, obwodowy układ nerwowy (pnie nerwów), narząd głosu; podać w formie opisu)

-
- b) chronometraż czynności powodujących nadmierne obciążenie określonego układu lub narządu organizmu ludzkiego
- c) pozycja ciała podczas wykonywania czynności, o których mowa w lit. a i b
- d) czy stanowisko pracy było dostosowane pod względem ergonomicznym do wykonywania czynności, o których mowa w lit. a i b?
- e) organizacja pracy (np. zmianowość, przerwy w pracy)

15. Okres narażenia zawodowego na czynniki, które wskazuje się jako przyczynę choroby zawodowej

16. Opis środków profilaktycznych podejmowanych przez pracodawcę w związku z narażeniem zawodowym

17. Czy u pracodawcy były przeprowadzane kontrole warunków pracy?.....

- a) kto przeprowadzał (państwowy inspektor pracy, państwowy powiatowy/graniczny/wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy inspektor sanitarny, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn.zm.), komendant/inspektor wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej^{*)}?.....
- b) kiedy?
- c) charakterystyka wydanych decyzji

18. Czy pracownik miał wykonywane badania profilaktyczne w okresie zatrudnienia w narażeniu?

-
- a) kto wykonywał badania (nazwa i adres podmiotu przeprowadzającego badania)?.....
- b) czy były orzekane przeciwwskazania do wykonywania pracy?.....
- c) czy pracownik korzystał z urlopów dla poratowania zdrowia (kiedy, ile razy)?.....

19. Czy pracownik wykonywał pracę w narażeniu na czynniki, które wskazuje się jako przyczynę choroby zawodowej, w innym miejscu zatrudnienia lub wykonywania pracy niż podane w pkt 10?

Jeżeli **tak**, jakie to były miejsca pracy (powtórzyć charakterystykę pkt 10-18 na odrębnym formularzu).

.....
(czytelny podpis osoby (osób)
przeprowadzającej(-ych) postępowanie)

.....
^{*)} Niepotrzebne skreślić.

^{**)} W przypadku braku szczegółowych danych, tabelę wypełnić na podstawie informacji uzyskanych od osoby, której dotyczy postępowanie w sprawie choroby zawodowej.

^{***)} Wypełnić w przypadku, gdy podejrzenie dotyczy choroby wywołanej sposobem wykonywania pracy.

Ocena narażenia zawodowego

Ustalenie warunków pracy odnosi się do konkretnego stanowiska pracy, **przyjmując za punkt odniesienia wszelkie czynniki występujące w danym środowisku pracy (art. 235¹ Kodeksu pracy), a nie tylko te, które wynikają z zakresu czynności zawodowych**, gdyż wtedy ustawodawca nie użyłby ogólnego pojęcia „środowiska pracy”, co wskazuje na potrzebę uwzględnienia ogółu czynników, które występowały w miejscu, w którym praca była świadczona.

W zakresie pojęcia środowiska pracy zawarte jest zarówno bezpośrednio stanowisko pracy jak i ogół warunków pracy.

(por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 19.07.2017 r., sygn. akt III SA/Kr 417/17)

Ocena narażenia zawodowego

Dla uznania danego schorzenia za chorobę zawodową **wystarczy samo stwierdzenie istnienia warunków narażających na jej powstanie**, nie jest natomiast konieczne udowodnienie, że to właśnie takie warunki ją spowodowały.

Nie wyklucza to wprawdzie możliwości wykazania, że pomimo pracy w warunkach narażających na daną chorobę, jej powstanie w konkretnym przypadku nastąpiło z przyczyn niezwiązanych z wykonywaniem pracy, jednak nie dające się usunąć wątpliwości nie mogą być tłumaczone na niekorzyść pracownika zatrudnionego w warunkach narażających na zachorowanie.

(Wyrok WSA z dnia 25.08.2017 r., sygn. akt VII SA/Wa 2103/16).

Ocena narażenia zawodowego

- ❑ Fakt stosowania środków zapobiegawczych (np. zastosowanie wentylacji i odciągów miejscowych) oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy z pewnością przyczynia się do zmniejszenia ryzyka zdrowotnego na stanowisku pracy, jednakże **nie daje całkowitej pewności eliminacji zagrożeń oraz kontaktu z danymi czynnikami.**
- ❑ Przestrzeganie przez pracodawcę przepisów dotyczących profilaktyki zdrowotnej pracowników **rzuca tylko na ustalenie winy bądź braku winy pracodawcy w powstaniu choroby zawodowej**, nie ma natomiast znaczenia dla ustalenia istnienia związku przyczynowego pomiędzy schorzeniem a warunkami pracy.
- ❑ Istotne znaczenie dla powstania choroby w związku z warunkami pracy **ma osobnicza, indywidualna wrażliwość pracownika na czynniki występujące w pracy.** Oznacza to, że nie każdy pracownik zatrudniony w tych samych warunkach zachoruje na chorobę zawodową.
- ❑ Należy wskazać jednocześnie, że postępowanie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej oparte jest na przepisach prawa, **ocena każdego przypadku jest indywidualna** i przede wszystkim możliwa tylko w granicach tych przepisów.

Orzeczenia lekarskie

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych:

1. Właściwym do orzekania w zakresie chorób zawodowych jest lekarz spełniający wymagania kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, **zatrudniony w jednej z jednostek orzeczniczych.**

2. Jednostkami orzeczniczymi I stopnia są:

- 1) poradnie chorób zawodowych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy,
- 2) kliniki i poradnie chorób zawodowych uniwersytetów medycznych (akademii medycznych) – w zakresie wszystkich chorób zawodowych;
- 3) poradnie chorób zakaźnych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy albo przychodnie i oddziały chorób zakaźnych poziomu wojewódzkiego - w zakresie chorób zawodowych zakaźnych i pasożytniczych;
- 4) podmioty lecznicze, w których nastąpiła hospitalizacja - w zakresie rozpoznawania chorób zawodowych u pracowników hospitalizowanych z powodu wystąpienia ostrych objawów choroby.

3. Jednostkami orzeczniczymi II stopnia od orzeczeń wydanych przez lekarzy zatrudnionych w jednostkach orzeczniczych I stopnia są instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy.

4. Właściwość jednostki orzeczniczej I stopnia ustala się według miejsca, w którym praca jest lub była wykonywana przez pracownika, a w przypadku, gdy pracownik zamieszkuje w innym województwie niż była wykonywana praca w narażeniu zawodowym, właściwość jednostki orzeczniczej I stopnia ustala się według aktualnego miejsca zamieszkania pracownika.

Orzeczenia lekarskie

W województwie mazowieckim:

1. Jednostkami orzecznymi I stopnia są głównie:

- Mazowiecki Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Płocku, ul. Kolegialna 17;
- Mazowiecki Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Płocku Oddział w Radomiu, ul. Rodziny Winczewskich 5;
- Mazowiecki Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Płocku Oddział w Warszawie, Al. Wojska Polskiego 25;
- SPZOZ Wojewódzki Szpital Zakaźny Warszawa, ul. Wolska 37 (tylko choroby zakaźne lub pasożytnicze).

2. Jednostką orzeczną II stopnia jest:

- Instytut Medycyny Pracy imienia prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi, św. Teresy od dzieciątka Jezus 8.

Orzeczenia lekarskie

Zgodnie z § 6 ust. 1 i ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych:

- ❑ **Lekarz jednostki orzeczniczej wydaje orzeczenie o rozpoznaniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej rozpoznania, zwane dalej „orzeczeniem lekarskim”**, na podstawie wyników przeprowadzonych badań lekarskich i pomocniczych, dokumentacji medycznej pracownika lub byłego pracownika, dokumentacji przebiegu zatrudnienia oraz oceny narażenia zawodowego.

W przypadkach uznanych przez lekarza za uzasadnione stanem zdrowia pracownika, byłego pracownika albo w przypadku śmierci pracownika albo byłego pracownika, lekarz wydaje orzeczenie lekarskie na podstawie dokumentacji medycznej, dokumentacji przebiegu zatrudnienia oraz oceny narażenia zawodowego.

- ❑ **Orzeczenie lekarskie przesyła się właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, zainteresowanemu pracownikowi, byłemu pracownikowi oraz lekarzowi kierującemu na badania**, a w przypadku gdy orzeczenie lekarskie zostało wydane przez lekarza zatrudnionego w jednostce orzeczniczej II stopnia – również **jednostce orzeczniczej I stopnia**.

W przypadku śmierci pracownika albo byłego pracownika orzeczenie lekarskie wydaje się również osobie uprawnionej do świadczeń po zmarłym, o której mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, na jej wniosek.

Orzeczenia lekarskie

Orzeczenia lekarskie o rozpoznaniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej lekarze orzecznicy sporządzają na formularzach określonych w [załącznikach nr 5 i 6](#) do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób.

Orzeczenia lekarskie

Zgodnie z § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych:

1. Pracownik lub były pracownik, badany w jednostce orzeczniczej I stopnia, który nie zgadza się z treścią orzeczenia lekarskiego, może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania przez jednostkę orzeczniczą II stopnia.

1a. W przypadku śmierci pracownika albo byłego pracownika osoba uprawniona może złożyć wniosek o ponowną analizę przez jednostkę orzeczniczą II stopnia dokumentacji medycznej pracownika albo byłego pracownika, dokumentacji przebiegu zatrudnienia oraz oceny narażenia zawodowego, stanowiących podstawę do wydania orzeczenia przez jednostkę orzeczniczą I stopnia.

2. Wniosek o przeprowadzenie ponownego badania składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem jednostki orzeczniczej I stopnia zatrudniającej lekarza, który wydał to orzeczenie.

3. W przypadku, gdy pracownik, były pracownik albo osoba uprawniona wystąpi z ww. wnioskiem, jednostka orzecznicza I stopnia powiadamia o tym właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Orzeczenia lekarskie

Art. 84 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego [Opinia biegłego]:

Gdy w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, organ administracji publicznej może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii.

Do wspomnianych wiadomości specjalnych niewątpliwie zaliczyć należy wiedzę z zakresu medycyny pracy, niezbędną do oceny, czy zatrudnienie w określonych warunkach mogło powodować powstanie choroby zawodowej.

Orzeczenie lekarskie dotyczące rozpoznania choroby zawodowej jest **opinią biegłego w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a.** Bez tej opinii bądź sprzecznie z tą opinią organ administracji **nie może dokonać we własnym zakresie rozpoznania choroby i ustalenia, czy rozpoznane schorzenie mieści się w wykazie chorób zawodowych.**

Organy inspekcji sanitarnej prowadzące postępowanie w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej są zatem **związane treścią orzeczenia lekarskiego** w zakresie poczynionych w nim ustaleń, dotyczących stwierdzonego schorzenia i jego przyczyn.

Orzeczenia lekarskie

Zarówno właściwy państwowy inspektor sanitarny, jak i sądy administracyjne, **nie posiadają wysoko specjalistycznej wiedzy pozwalającej na samodzielną ocenę konkretnych przypadków lub jednostek chorobowych pod kątem ich zaliczenia do określonej choroby zawodowej.**

Organ wydający decyzję w sprawie choroby zawodowej **nie jest zatem uprawniony do merytorycznej kontroli orzeczeń lekarskich, ani też dokonywania w tym zakresie własnych ustaleń prowadzących do odmiennego rozpoznania jednostki chorobowej.**

(wyrok NSA z dnia 17.02.2016 r., sygn. akt II OSK 1483/14).

Oznacza to, że **organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie mogą wydać decyzji w sprawie choroby zawodowej wbrew lub niezgodnie z orzeczeniem lekarskim**, jeżeli zostało ono wydane z zachowaniem norm zamieszczonych w rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych, nie jest sprzeczne z zebrany materiałem dowodowym oraz nie budzi zastrzeżeń co do rozpoznania choroby.

Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia

Właściwy państwowy inspektor sanitarny zawiadamia strony postępowania o zebranych materiale dowodowym w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, wymienionej w danej pozycji wykazu chorób zawodowych u osoby ubiegającej się o chorobę zawodową.

Zgodnie z art. 10 § 1 i art. 73 § 1 k.p.a., **przed wydaniem decyzji strona postępowania ma prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia:**

- zapoznać się z aktami sprawy** w siedzibie właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej
- oraz
- wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań** najczęściej za pośrednictwem poczty lub osobiście;

Osoby występujące w imieniu strony postępowania winny legitymować się pełnomocnictwem.

Zebrany w sprawie materiałów dowodowy stanowi podstawę do wydania **decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej/decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.**

Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia

Zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych:

- 1. Decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej albo decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wydaje się na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim oraz formularzu oceny narażenia zawodowego pracownika lub byłego pracownika.**
- 2.** Jeżeli właściwy państwowy inspektor sanitarny przed wydaniem decyzji uzna, że ww. materiał dowodowy jest niewystarczający do wydania decyzji, może żądać od lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie, dodatkowego uzasadnienia tego orzeczenia, wystąpić do jednostki orzeczniczej II stopnia o dodatkową konsultację lub podjąć inne czynności niezbędne do uzupełnienia tego materiału.
- 3.** Właściwy państwowy inspektor sanitarny przesyła decyzję:
 - 1) pracownikowi, byłemu pracownikowi** albo osobie uprawnionej – na jej wniosek;
 - 2) pracodawcy lub pracodawcom** zatrudniającym pracownika w warunkach, które mogły spowodować skutki zdrowotne uzasadniające postępowanie w sprawie rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej;
 - 3) jednostce orzeczniczej** zatrudniającej lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie;
 - 4) właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.**

Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej sporządza się według formularzy określonych w załączniku nr 7 i 8 do **rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób.**

Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia - wzór

.....
(nazwa państwowego inspektora sanitarnego wydającego decyzję)*)

....., dnia
(miejscowość)

DECYZJA Nr ...

o stwierdzeniu choroby zawodowej/o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn.zm.) i art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 338 z późn.zm.) po rozpatrzeniu zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej

u Pana/Pani.....

stwierdzam chorobę zawodową/nie stwierdzam choroby zawodowej

(pełna nazwa choroby zawodowej) Wymienioną w poz..... wykazu chorób zawodowych określonego w przepisach w sprawie chorób zawodowych, wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

UZASADNIENIE

Na podstawie orzeczenia lekarskiego nr o rozpoznaniu choroby zawodowej/o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej, wystawionego przez (nazwa jednostki orzeczniczej)otrzymanego w dniu, oraz oceny narażenia zawodowego dotyczących

(imię i nazwisko)

urodzonego(-ej) (miejsce i data urodzenia)

zamieszkałego(-ej) w

numer ewidencyjny PESEL, o ile posiada

zatrudnionego(-ej) (nazwa i adres pracodawcy zatrudniającego pracownika w warunkach, które uznano za przyczynę choroby zawodowej/ nazwa i adres pracodawcy)
w charakterze (stanowisko i rodzaj pracy)

.....
(podpis i pieczęć okrągła państwowego inspektora sanitarnego)*)

Pouczenie:

Od decyzji wydanej w I instancji przez państwowego powiatowego albo państwowego granicznego inspektora sanitarnego przysługuje odwołanie do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Od decyzji wydanej w I instancji przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Sanitarnego.

Odwołanie składa się odpowiednio za pośrednictwem państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, państwowego granicznego inspektora sanitarnego, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, który wydał decyzję, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Otrzymują:

- 1) pracownik lub były pracownik;
- 2) pracodawca lub pracodawcy zatrudniający pracownika w warunkach, które mogły spowodować skutki zdrowotne uzasadniające postępowanie w sprawie rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej;
- 3) jednostka orzecznicza zatrudniająca lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie;
- 4) właściwy okręgowy inspektor pracy.

Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia

W formularzu decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej **nie ma wymogu szczegółowego odniesienia się organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydającego decyzję, do wszystkich dowodów i dokumentów zebranych w czasie toczącego się postępowania.**

W oparciu o art. 107 § 1 pkt. 4 i 6, § 3 k.p.a., decyzja powinna zawierać uzasadnienie prawne, jak i merytoryczne, ze wskazaniem najistotniejszych informacji zebranych w trakcie toczącego się postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

Tryb odwoławczy

- ❑ Od decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydanej w I instancji **odwołać się może zarówno pracownik jak i pracodawca w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji** – za pośrednictwem organu I instancji – do właściwego państwowego inspektora sanitarnego II instancji (państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego), zgodnie z art. 127 § 1 i § 2, art. 129 § 1 i § 2 k.p.a.

O wniesieniu odwołania organ I instancji, który wydał decyzję, zawiadamia strony. (art. 131 k.p.a.).

Organ I instancji, który wydał decyzję, obowiązany jest przesać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu **w terminie 7 dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie**, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji (art. 133 k.p.a.).

Tryb odwoławczy

Decyzja wydana na podstawie art. 138 k.p.a. **przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego w II instancji jest ostateczna** i przysługuje na nią za pośrednictwem organu II instancji (na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi):

- skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie** (art. 53 i art. 54 p.p.s.a.),

z wyjątkiem decyzji wydanej na podstawie art.138 § 2 k.p.a (uchylającej zaskarżoną decyzję w całości i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji), od której przysługuje:

- sprzeciw do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie** (art. 64a, art. 64c p.p.s.a.).

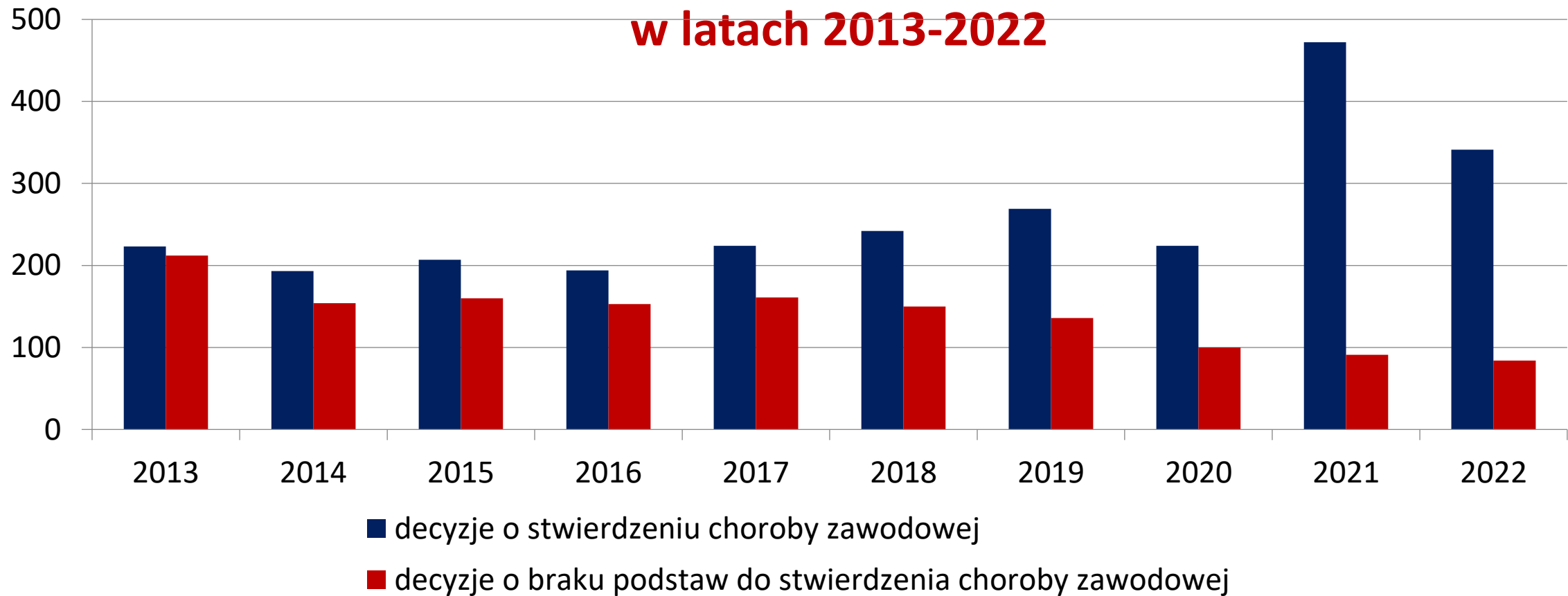
Od wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego przysługuje **skarga kasacyjna** do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia stronie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem (art. 177 p.p.s.a.).

Karta stwierdzenia choroby zawodowej

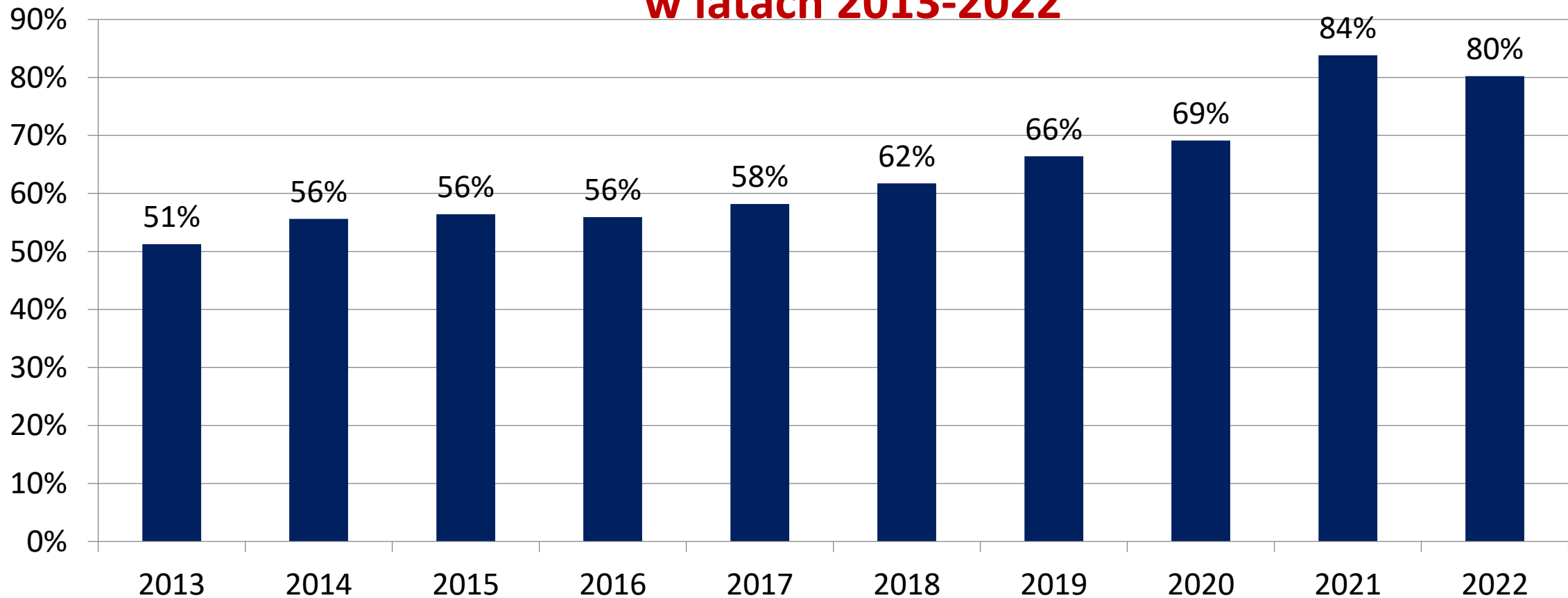
Zgodnie z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych:

1. Właściwy państwowy inspektor sanitarny w terminie 14 dni od dnia, w którym **decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej** stała się ostateczna, **sporządza kartę stwierdzenia choroby zawodowej** i przesyła ją do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi.
2. Organ wydający decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej **w postępowaniu odwoławczym** przesyła kartę stwierdzenia choroby zawodowej w ww. terminie, **także organowi wydającemu tę decyzję w I instancji.**

Decyzje wydane ws. choroby zawodowej w woj. mazowieckim w latach 2013-2022

% decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej do ogółu wydanych decyzji ws. choroby zawodowej w woj. mazowieckim w latach 2013-2022

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Art. 235 § 3 Kodeksu pracy [Obligatoryjne zgłoszenie przypadku choroby zawodowej]

W razie rozpoznania u pracownika choroby zawodowej, **pracodawca jest obowiązany:**

- ustalić przyczyny powstania choroby zawodowej oraz charakter i rozmiar zagrożenia tą chorobą, działając w porozumieniu z właściwym państwowym inspektorem sanitarnym;**
- przystąpić niezwłocznie do usunięcia czynników powodujących powstanie choroby zawodowej i zastosować inne niezbędne środki zapobiegawcze;**
- zapewnić realizację zaleceń lekarskich.**

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 607):

§ 6. Zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy, obejmuje:

1) przeprowadzenie badań lekarskich poza terminami wynikającymi z częstotliwości wykonywania badań okresowych i orzekanie o możliwości wykonywania dotychczasowej pracy, m.in. w przypadkach:

- stwierdzających u pracownika objawy wskazujące na powstawanie choroby zawodowej** (art. 230 § 1 Kodeksu pracy);
- stwierdzających niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy u pracownika**, który uległ wypadkowi przy pracy lub **u którego stwierdzono chorobę zawodową**, lecz nie został uznany za niezdolnego do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 231 Kodeksu pracy);

Skierowanie na badania lekarskie wydaje pracodawca po zgłoszeniu przez pracownika niemożności wykonywania dotychczasowej pracy.

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy:

§ 6. Zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy, obejmuje:

2) w razie wystąpienia przypadku choroby zawodowej – wykonanie u pracowników, zatrudnionych na stanowiskach pracy stwarzających podobne zagrożenie, badań celowanych lub testów ekspozycyjnych, ukierunkowanych na wczesną diagnostykę ewentualnych zmian chorobowych u tych pracowników.

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Pracodawca ma obowiązek przenieść pracownika na inne stanowisko pracy, jeżeli zostanie u niego stwierdzona choroba zawodowa:

Art. 230 § 1 Kodeksu pracy [Uprawnienia w związku z chorobą zawodową]

- W razie stwierdzenia u pracownika objawów wskazujących na powstawanie choroby zawodowej, pracodawca jest obowiązany, na podstawie orzeczenia lekarskiego, w terminie i na czas określony w tym orzeczeniu, przenieść pracownika do innej pracy nienarażającej go na działanie czynnika, który wywołał te objawy.

Art. 231 Kodeksu pracy [Przeniesienie do odpowiedniej pracy]

- Pracodawca, na podstawie orzeczenia lekarskiego, przenosi do odpowiedniej pracy pracownika, który stał się niezdolny do wykonywania dotychczasowej pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej i nie został uznany za niezdolnego do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Obowiązek, który nakłada na pracodawcę **art. 231 Kodeksu pracy jest konsekwencją art. 230 Kodeksu pracy**, ponieważ jeżeli pracodawca ma obowiązek przenieść pracownika do innej pracy w razie powstawania objawów choroby zawodowej, to tym bardziej ma taki obowiązek, gdy nastąpił już uszczerbek na zdrowiu pracownika wskutek choroby zawodowej, a pracownik stał się niezdolny do wykonywania dotychczasowej pracy.

Jednak pracodawca ma obowiązek przenieść pracownika na inne stanowisko pracy tylko wtedy, gdy nie został on uznany za niezdolnego do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozpoznanie choroby zawodowej – obowiązki pracodawcy

Art. 235 Kodeksu pracy [Obligatoryjne zgłoszenie przypadku choroby zawodowej]

§ 4. Pracodawca jest obowiązany **prowadzić rejestr obejmujący przypadki stwierdzonych chorób zawodowych i podejrzeń o takie choroby.**

Rejestr, o którym mowa w ww. przepisie, powinien w szczególności zawierać następujące informacje:

- *imię i nazwisko pracownika chorego na chorobę zawodową lub podejrzanego o taką chorobę; stanowisko pracy;*
- *data stwierdzenia choroby zawodowej lub zgłoszenia podejrzenia o taką chorobę;*
- *data i nr decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego stwierdzającą chorobę zawodową;*
- *pełna nazwa i pozycja choroby zawodowej wg wykazu chorób zawodowych;*
- *skutki choroby zawodowej; data wysłania do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi oraz do właściwego państwowego inspektora sanitarnego zawiadomienia o skutkach choroby zawodowej.*

§ 5. Pracodawca **przesyła zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej do Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi** oraz do **właściwego państwowego inspektora sanitarnego.**

Zawiadomienia o skutkach choroby zawodowej

Zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej sporządza się według formularza określonego w [załączniku nr 10](#) do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób.

- Zawiadomienie wypełnia pracodawca zatrudniający pracownika, u którego stwierdzono chorobę zawodową po jego przystąpieniu do pracy lub po przyznaniu renty z tytułu niezdolności do pracy.**
- Formularz zawiadomienia należy wypełnić pismem komputerowym.**

Zawiadomienia o skutkach choroby zawodowej - wzór

Nazwa i adres pracodawcy, u którego powstała choroba zawodowa pracownika:	ZAWIADOMIENIE O SKUTKACH CHOROBY ZAWODOWEJ	Adresaci:			
	Nr decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>				
Numer identyfikacyjny REGON pracodawcy:	Województwo:				
	Data decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej:				

- ❑ W polu oznaczonym „Adresaci:” należy wpisać **Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, ul. św. Teresy 8, 91-348 Łódź**, oraz **nazwę i adres właściwego państwowego inspektora sanitarnego**, który wydał decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej w I instancji.
- ❑ W polu oznaczonym „Numer identyfikacyjny REGON pracodawcy:” należy wpisać **dziewięciocyfrowy numer identyfikacyjny REGON pracodawcy**.
- ❑ W polu oznaczonym „Nr decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej” należy wpisać **kolejny numer decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w danym roku kalendarzowym**.

Zawiadomienia o skutkach choroby zawodowej - wzór

Nazwa i adres pracodawcy, u którego powstała choroba zawodowa pracownika:	ZAWIADOMIENIE O SKUTKACH CHOROBY ZAWODOWEJ	Adresaci:			
	Nr decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>				
Numer identyfikacyjny REGON pracodawcy:	Województwo:				
	Data decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej:				

- ❑ W polu oznaczonym „**Województwo:**” należy wpisać nazwę województwa, na którego terenie powstała choroba zawodowa.
- ❑ W polu oznaczonym „**Data decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej:**” należy wpisać datę wydania decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Zawiadomienia o skutkach choroby zawodowej - wzór

1.
(imię i nazwisko chorego)

2.
(płeć)

3.
(data urodzenia)

4. (adres chorego)

5. (pełne rozpoznanie choroby zawodowej)

5a. Pozycja w wykazie chorób zawodowych

6. Orzeczono czasową niezdolność do pracy NIE/TAK*) na ile dni

7. Orzeczono czasowe ograniczenie zdolności do pracy (czasowo przeniesiono na inne stanowisko pracy)
NIE/TAK*) na ile dni

8. Stwierdzono stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu NIE/TAK*) w wysokości.....%

8a. Wyłacono jednorazowe odszkodowanie NIE/TAK*) w wysokości

8b. Przyznano świadczenia wyrównawcze z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową NIE/TAK*)

9. Przyznano rentę z tytułu częściowej/całkowitej*) niezdolności do pracy spowodowanej skutkami choroby zawodowej

9a. Przyznano rentę szkoleniową NIE/TAK*) na okres miesięcy

9b. Przyznano rentę okresową NIE/TAK*) na okres miesięcy

9c. Przyznano rentę stałą NIE/TAK*)

10. Stwierdzenie choroby zawodowej dotyczy emeryta NIE/TAK*)

.....
(data)

.....
(podpis pracodawcy lub osoby upoważnionej przez pracodawcę)

NIE WYPEŁNIAĆ

0.

--	--	--	--

4.

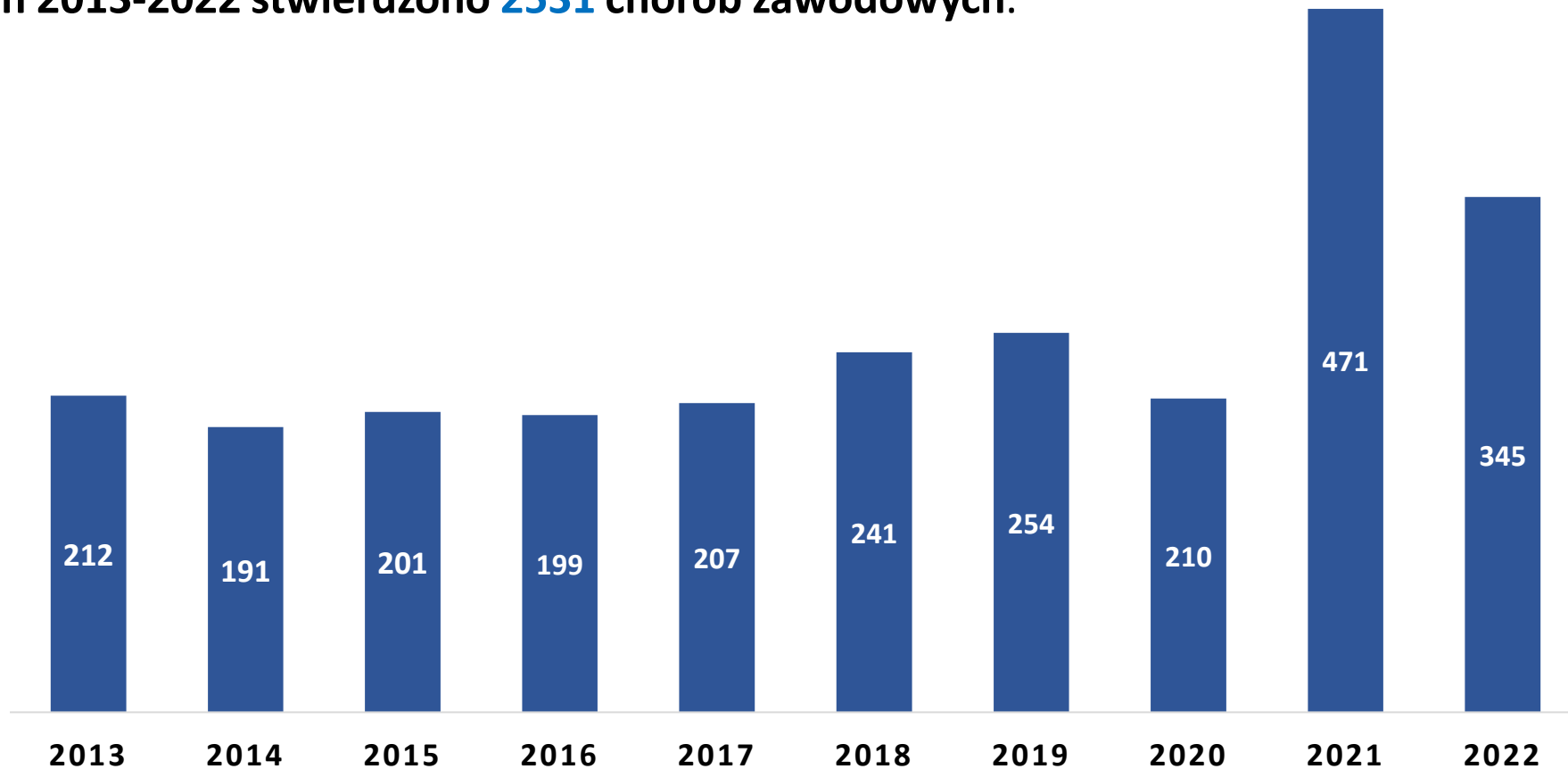
--	--	--

- pkt 2 – należy wpisać kod - M (mężczyzna) lub K (kobieta).
- pkt 5 – należy wpisać pełne rozpoznanie choroby zawodowej, zgodnie z brzmieniem podanym w decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.
- pkt 8 – wpisać procent uszczerbku na zdrowiu orzeczony przez lekarza orzecznika ZUS.

*) Niepotrzebne skreślić.

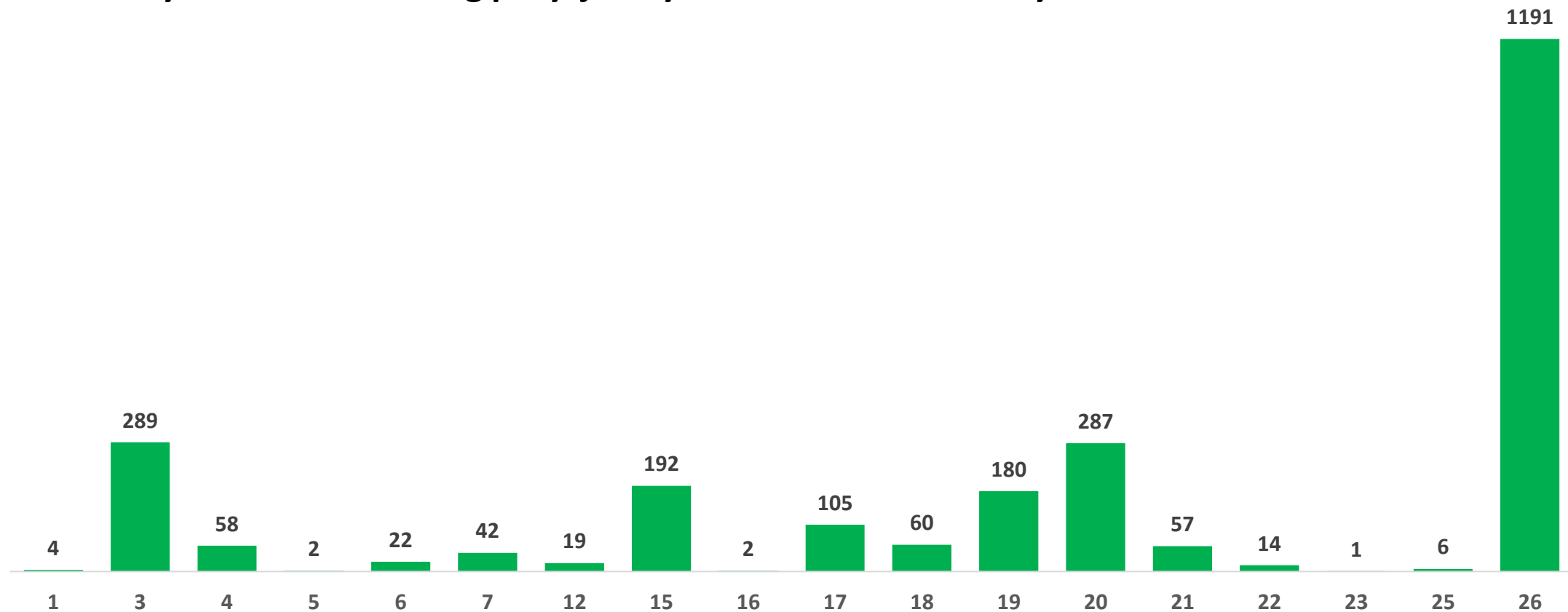
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

□ W latach 2013-2022 stwierdzono **2531** chorób zawodowych.

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

☐ Choroby zawodowe według pozycji z wykazu chorób zawodowych:

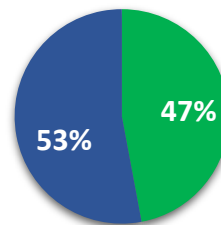
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

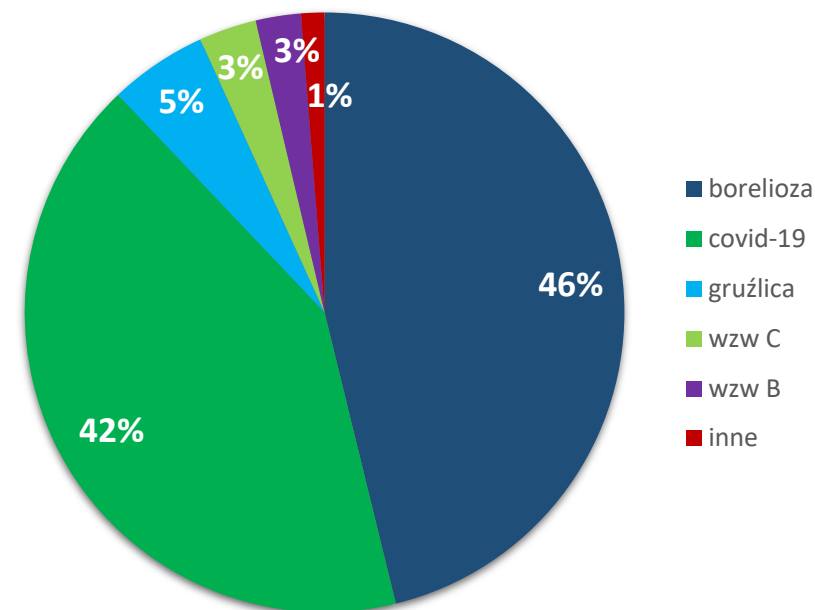
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

choroby zakaźne lub pasożytnicze

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 26	Liczba przypadków
borelioza	550
covid-19	497
gruźlica	63
wzw C	37
wzw B	29
kleszczowe zapalenie opon mózgowych	5
świerzb	3
bartoneloza	1
bąblowica	1
ospa kocia	1
owrzodzenie rogówki	1
róża	1
toksokaroza	1
wzw A	1
Razem	1191

■ choroby zakaźne lub pasożytnicze
 ■ pozostałe choroby zawodowe

PKD 86 – opieka zdrowotna

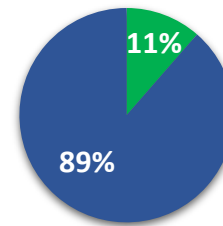
PKD 01 – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową

PKD 02 – leśnictwo i pozyskiwanie drewna

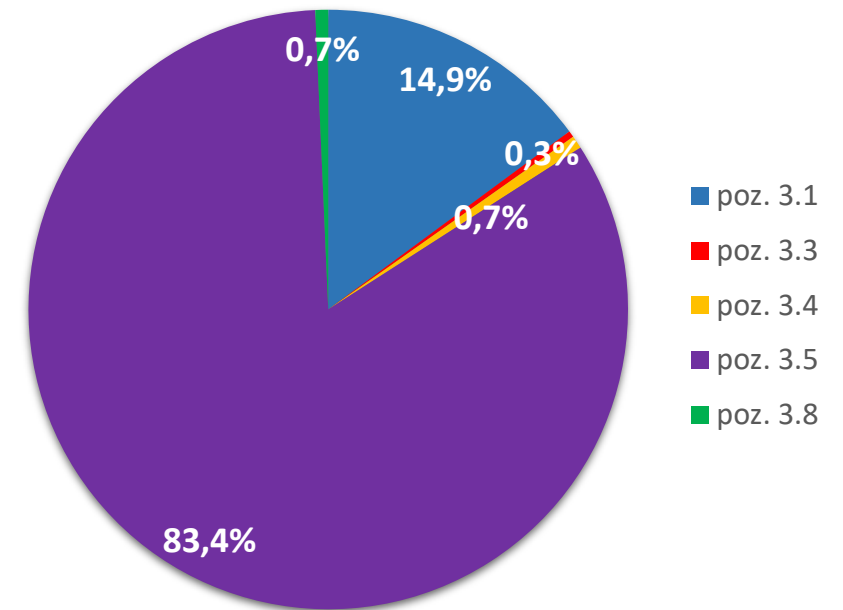
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

pylice płuc

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 3	Liczba przypadków
poz. 3.1 – pylica krzemowa	43
poz. 3.3 – pylica-gruźlica	1
poz. 3.4 – pylica spawaczy	2
poz. 3.5 – pylica azbestowa	241
poz. 3.8 – pylice wywołane pyłami azbestu	2
Razem	289

- pylice płuc
- pozostałe choroby zawodowe

PKD 22 – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

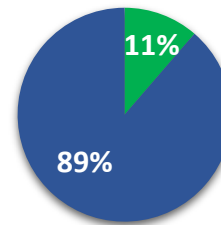
PKD 17 – produkcja papieru i wyrobów z papieru

PKD 20 – produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych

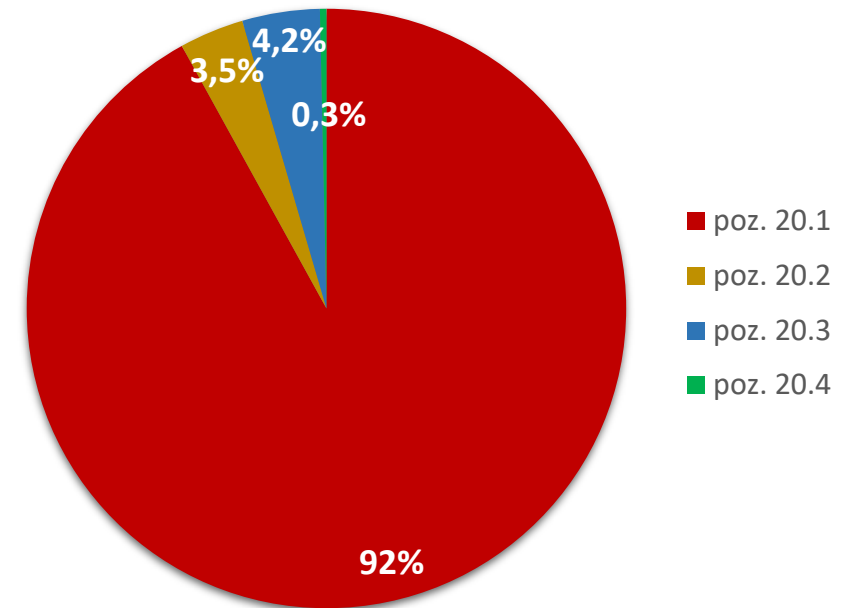
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 20	Liczba przypadków
poz. 20.1 – zespół cieśni w obrębie nadgarstka	264
poz. 20.2 – zespół rowka nerwu łokciowego	10
poz. 20.3 – zespół kanału de Guyona	12
poz. 20.4 – uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego u osób wykonujących pracę w pozycji kucznej	1
Razem	287

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego
- pozostałe choroby zawodowe

PKD 10 – produkcja artykułów spożywczych

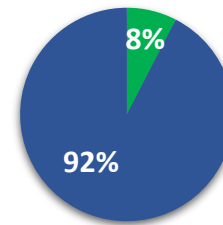
PKD 86 – opieka zdrowotna

PKD 01 – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo włączając działalność usługową

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

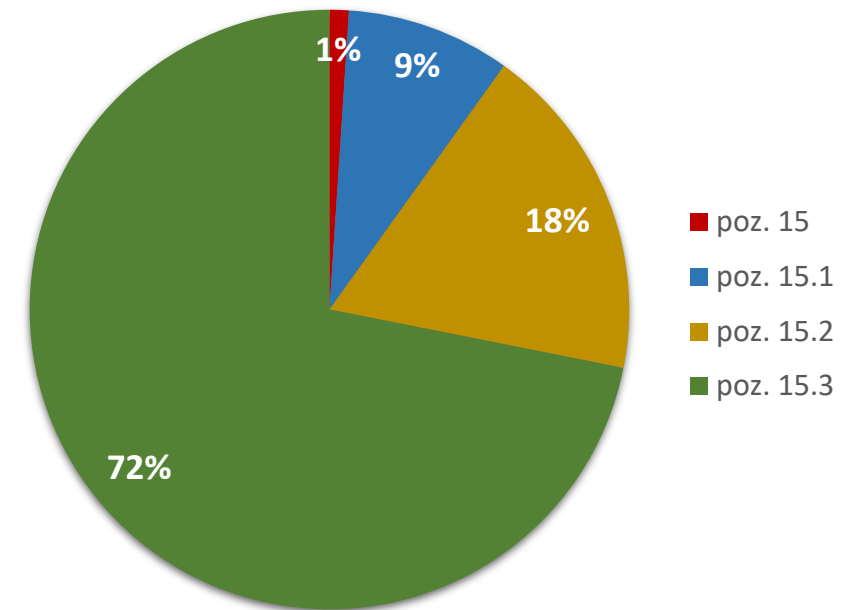
przewlekłe choroby narządu głosu

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 15	Liczba przypadków
poz. 15 – przewlekłe choroby narządu głosu	2
poz. 15.1 – guzki głosowe twarde	17
poz. 15.2 – wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych	35
poz. 15.3 – niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	138
Razem	192

- przewlekłe choroby narządu głosu
- pozostałe choroby zawodowe

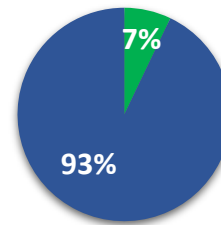
PKD 85 – edukacja

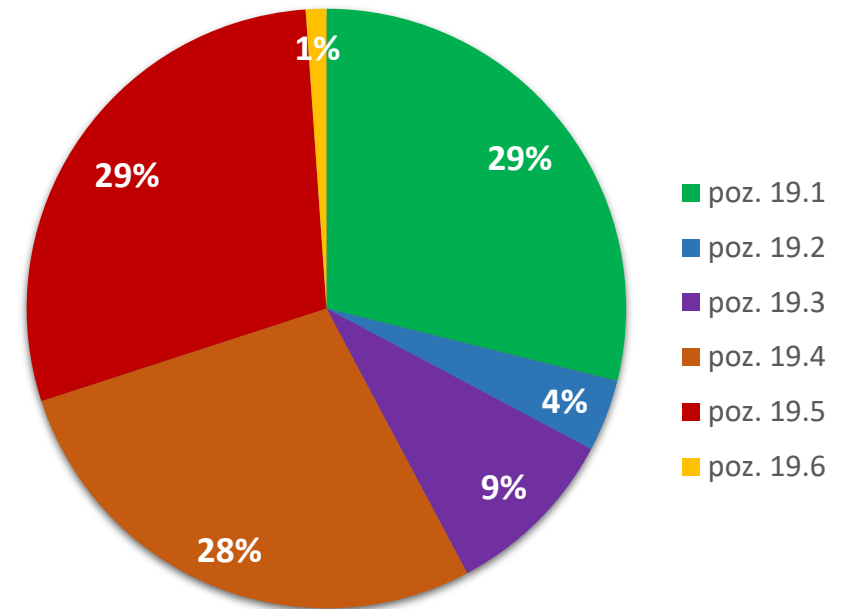
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

przewlekłe choroby układu ruchu

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 19	Liczba przypadków
poz. 19.1 – przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki	52
poz. 19.2 – przewlekłe zapalenie kaletki maziowej	7
poz. 19.3 – przewlekłe uszkodzenie łąkotki u osób wykonujących pracę w pozycję kłęzącej lub kucznej	17
poz. 19.4 – przewlekłe zapalenie okołostawowe barku	50
poz. 19.5 – przewlekłe zapalenie nadkłyca kości ramiennej	52
poz. 19.6 – zmęczeniowe złamanie kości	2
Razem	180

- przewlekłe choroby układu ruchu
- pozostałe choroby zawodowe

PKD 10 – produkcja artykułów spożywczych

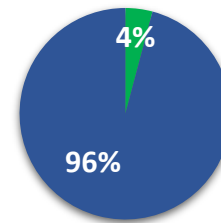
PKD 86 – opieka zdrowotna

PKD 01 – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo włączając działalność usługową

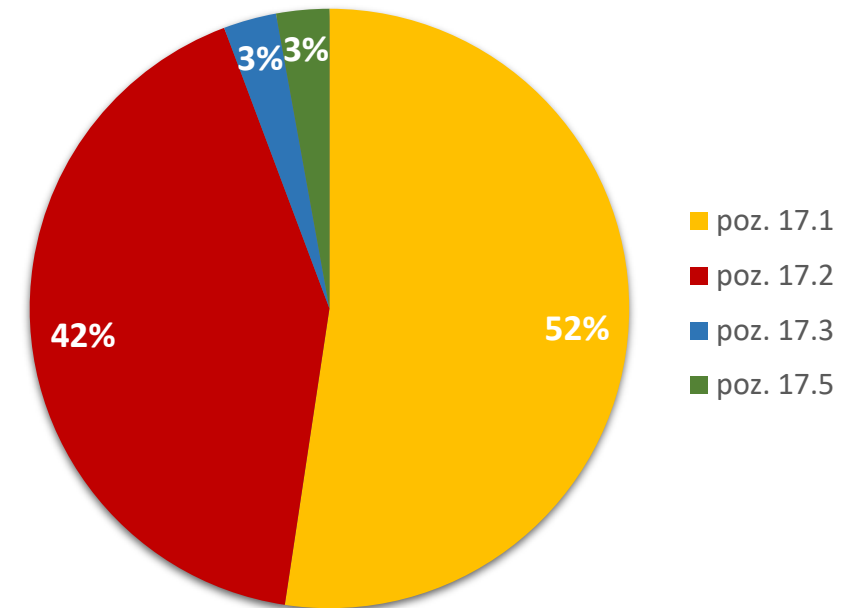
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

nowotwory złośliwe

Nazwa i numer choroby według wykazu chorób zawodowych poz. 17	Liczba przypadków
poz. 17.1 – rak płuca, rak oskrzela	55
poz. 17.2 – międzybłoniak opłucnej lub otrzewnej	44
poz. 17.3 – nowotwór układu krwiotwórczego	3
poz. 17.5 – nowotwór pęcherza moczowego	3
Razem	105

- nowotwory złośliwe
- pozostałe choroby zawodowe

PKD 23 – produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

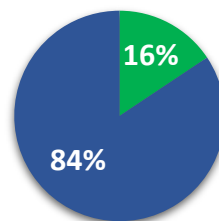
PKD 17 – produkcja papieru i wyrobów z papieru

PKD 22 – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

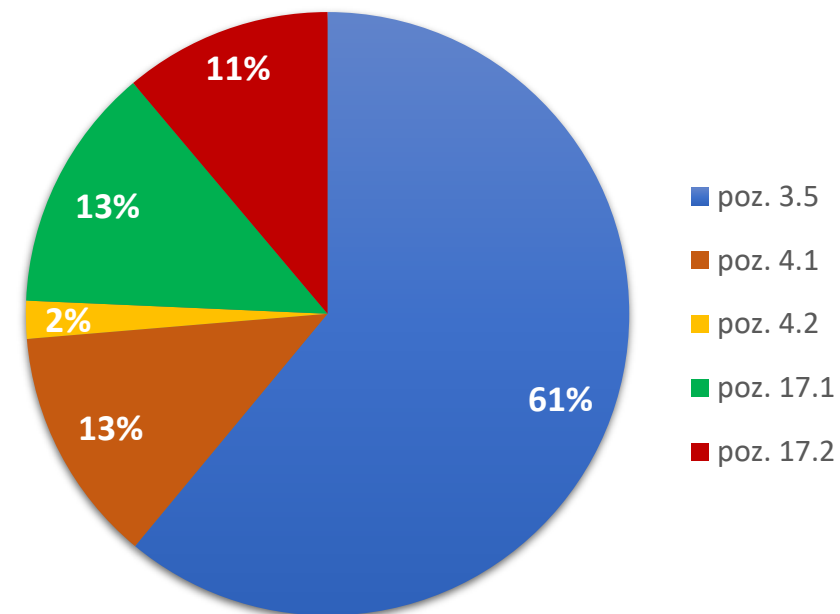
Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

choroby wywołane pyłem azbestu

Nazwa i numer według wykazu chorób zawodowych: choroby wywołanej pyłem azbestu	Liczba przypadków
poz. 3.5 – pylica azbestowa	241
poz. 4.1 – rozległe zgrubienie opłucnej	50
poz. 4.2 – rozległe blaszki opłucnej lub osierdzia	8
poz. 17.1 – rak płuca, rak oskrzela	52
poz. 17.2 – międzybłoniak opłucnej lub otrzewnej	44
Razem	395

■ choroby zawodowe wywołane pyłem azbestu
■ pozostałe choroby zawodowe

PKD 22 – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

PKD 17 – produkcja papieru i wyrobów z papieru

PKD 20 – produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

PKD	Numer choroby według wykazu chorób zawodowych																		SUMA
	1	3	4	5	6	7	12	15	16	17	18	19	20	21	22	23	25	26	
01	1				11	40	6				3	11	20	1			1	423	517
02												1	3		2			83	89
08													1	1					2
10					9	1	9				4	37	89				2		151
13													1						1
14													7						7
15										1	3			1					5
16						1				2			2	1				1	7
17		49	8							22		3	5	1					88
18	1		2								3	1	7						14
20		37	3		1		1			11	1	2	11					1	68
21										1	2								3
22		123	23							18			3						167
23		21	12							25		3							61
24		19	2	1						4		4		5					35

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

PKD	Numer choroby według wykazu chorób zawodowych																		SUMA
	1	3	4	5	6	7	12	15	16	17	18	19	20	21	22	23	25	26	
25		27	7							7	2	3	13	7	2			4	72
26											2	4	16						22
27														2					2
28		2									1			5					8
29												2	3	2					7
30		1										1	1						3
32		2									1								3
33									2			1	3	2	1				9
35														7				5	12
36												1						1	2
38												2	2					1	5
41		5			1					3	3	6	6	5	1		1		31
42		1								3	5	3	1	2	3				18
43		1	1							4	3	7	2	3	1				22
45				1							2	4	3	1	1				12

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

PKD	Numer choroby według wykazu chorób zawodowych																		SUMA
	1	3	4	5	6	7	12	15	16	17	18	19	20	21	22	23	25	26	
46											3	7	10	2	1				23
47							1				2	5	9					1	18
49									1				2	6	1			1	11
51																1			1
52											1	2	1					1	5
53												6	8	1				1	16
55												1	1						2
56											1	1	6						8
58												2	2						4
61							2												2
64											1	4	2					1	8
65													1					1	2
72	1							1		1	3	2						26	34
73											1								1
79																		1	1

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2013-2022 w woj. mazowieckim

PKD	Numer choroby według wykazu chorób zawodowych																		SUMA
	1	3	4	5	6	7	12	15	16	17	18	19	20	21	22	23	25	26	
80																		2	2
81												2					1	5	8
84												1	2					9	12
85								183		1		2	4	1				3	194
86	1	1					1		1		7	33	21		1		1	590	657
87								4										19	23
88																		2	2
90								3				4	2	1					10
91												1	1					7	9
94							1				3							2	6
95												2							2
96											5	8	14						27
Razem	4	289	58	2	22	42	19	192	2	105	60	180	287	57	14	1	6	1191	2531

Dziękuję za uwagę